

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Rzeszów, dnia środa, 13 grudnia 2017 r.

Poz. 4393

ZARZĄDZENIE ZASTĘPCZE NR P-II.4131.2.250.2017 WOJEWODY PODKARPACKIEGO

z dnia 13 grudnia 2017 r.

Na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. z 2016r. poz. 744, poz. 1389)

zarządza się, co następuje:

§ 1. Ulicy „17 Stycznia” położonej w mieście Kołaczyce nadaje się nazwę „Bohaterów Monte Cassino”.

§ 2. Zarządzenie zastępcze wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego.

Uzasadnienie

Zgodnie z dyspozycją art. 6 ust. 1 ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. z 2016r. poz. 744, poz. 1389), zwanej dalej: „ustawą”, obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób, właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego albo związku jednostki samorządu terytorialnego lub związku metropolitalnego zmienia w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. Stosownie natomiast do art. 6 ust. 2 ustawy w przypadku niewykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 1, wojewoda wydaje zarządzenie zastępcze, w którym nadaje nazwę zgodną z art. 1 ustawy, w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął termin, o którym mowa w ust. 1. W związku z tym, że ustawa weszła w życie 2 września 2016 r. i właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego nie dokonał zmiany nazwy do dnia 2 września br. w oparciu o przepisy art. 6 ust. 1 niniejszej ustawy, to obowiązek nadania nazwy spoczywa w takim przypadku na wojewodzie. Mając na uwadze, że, zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy wydanie zarządzenia zastępczego przez wojewodę wymaga opinii Instytutu Pamięi Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu potwierdzającej niezgodność nazwy obowiązującej w dniu wejścia w życie ustawy z art. 1 wojewoda podkarpacki pismem z 13 listopada 2017r. znak: P-II.4131.2.250.2017 wystąpił do Dyrektora Oddziału Instytutu Pamięi Narodowej w Rzeszowie z wnioskiem o wydanie stosownej opinii. Pismem z dnia 11 grudnia 2017r. Dyrektor Biura Upamiętnienia Walk i Męczeństwa IPN w Warszawie poinformował, że w ocenie Instytutu Pamięi Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu nazwa ulicy 17 Stycznia wypełnia normę art. 1 ustawy. Z uzasadnienia do ww. pisma wynika, że upamiętniona we wskazanej nazwie data symbolizuje komunizm w rozumieniu art. 1 ust. 1 ww. ustawy. Na poparcie powyższego, wskazał co następuje:

„17 stycznia 1945r. nastąpiło wkroczenie jednostek Armii Czerwonej do miejscowości Kołaczyce - obecnie w województwie podkarpackim. Zgodnie z propagandową praktyką władz komunistycznych wydarzenie to celebrowane było ~ niezgodnie z faktami historycznymi - jako „dzień wyzwolenia” oraz powód do wyrażania wdzięczności społeczeństwa wobec Armii Czerwonej. Tymczasem wbrew nadziejom Polaków, oczekujących odbudowy wolnego kraju po likwidacji okupacji niemieckiej, Armia Czerwona w latach 1944-1945 r. stała się

narzędziem ponownej aneksji niemal połowy terytorium RP do ZSRS, zniewolenia całej reszty kraju oraz budowy w nim systemu komunistycznego w pełni zależnego od władz w Moskwie. Zajęcie ziem polskich przez Armię Czerwoną zapoczątkowało zarazem nowy okres martyrologii narodu polskiego.

Według art. 1 ust. 1 ustawy *nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, nadawane przez jednostki samorządu terytorialnego nie mogą upamiętniać osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących komunizm lub inny ustrój totalitarny, ani w inny sposób takiego ustroju propagować*. Nadto zgodnie z wykładnią językową „symbolizować” oznacza *przedstawiać coś pod postacią symbolu; być symbolem czegoś*.

Z kolei „propagować” to *szerzyć, upowszechniać idee, hasła, myśli* (zob. *Słownik Języka Polskiego*, oprac. E. Sobol, Warszawa 2005, s. 761,979).

W świetle przytoczonych faktów historycznych nie ulega kwestii, iż data 17 stycznia stanowi symbol komunizmu, o jakim mowa w art. 1 ust. 1 ustawy. Powyższe znajduje dodatkowe odzwierciedlenie w nazwie ulicy, która wskazaną postać upamiętnia. Tym samym sama nazwa ma charakter propagujący komunizm, a co za tym idzie jest niezgodna z art. 1 ust. 1 ustawy.”, Biorąc powyższe pod uwagę w ocenie wojewody podkarpackiego zgodzić się należy w pełni z przedstawioną opinią Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, że nazwa ulicy 17 Stycznia w mieście Kołaczyce wypełnia normę art. 1 ustawy. Przewodniczący Rady Miejskiej w Kołaczycach w piśmie z dnia 14 listopada 2017r. znak: SE.6625.3.2017.MB przedstawił propozycję co do nadania nowej nazwy istniejącej ulicy 17 Stycznia, tj. nazwę: „Sportowa”. Z uwagi na upływ 12 miesięcznego terminu określonego w art. 6 ust. 1 ustawy, obecnie kompetencja w zakresie nadania nowej nazwy ulicy „17 Stycznia” w Kołaczycach należy do wojewody podkarpackiego. Stosownie do art. 6 ust. 2 ustawy w przypadku niewykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 1, wojewoda wydaje zarządzenie zastępcze, w którym nadaje nazwę zgodną z art. 1 ustawy, w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął termin, o którym mowa w ust. 1. Wskazuje się, że rozpoczęta atakiem 17 stycznia 1944r., a zakończona 18 maja 1944r., bitwa w rejonie klasztoru na Monte Cassino uznawana jest przez wielu historyków za jedną z najbardziej zaciętych w czasie II wojny światowej. Wzgórze klasztorne zdobyli po zaciętych walkach żołnierze II Korpusu pod dowództwem gen. Władysława Andersa. Walki polskich żołnierzy trwały ponad 13 dni, podczas których w natarciu zginęło blisko 1000, a ok. 3000 zostało rannych. Swoim bohaterstwem, męstwem i odwagą, żołnierz polski dał świadectwo niezwyklej siły i niestrudzonej woli walki o niepodległość ojczyzny, nawet z dala od niej. Poświęcając przy tym wszystko co najcenniejsze, walcząc o wolną i demokratyczną Polskę. W związku z powyższym wojewoda podkarpacki postanowił nadać ulicy „17 Stycznia” położonej w mieście Kołaczyce nazwę „Bohaterów Monte Cassino”. Nazwa ta nie narusza dyspozycji art. 1 ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej. Mając na uwadze powyższe wydanie zarządzenia jest konieczne i uzasadnione.

POUCZENIE Niniejsze zarządzenie zastępcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Podkarpackiego.

WOJEWODA PODKARPACKI

Ewa Leniart